

TYÖOHJE

hulevesien käsittelyyn sopivan kasvualustan rakenteeksi pensaille

Ohjeet perustuvat Tukholman kaupungin työohjeisiin ja -piirustuksiin, käytännössä saatuihin kokemuksiin ja työohjeista käytyihin keskusteluihin alan asiantuntijoiden kanssa. Ohjetta kehitetään edelleen.

1. Pohjamaa möyhennetään 200 mm syvyydeltä.
2. Jos pohjamaa on vettä hyvin läpäisevää, lisätään pohjamaan ja kasvualustan väliin lisäksi 50 mm vettä pidättävää huokoista biohiiltä.
3. Biohiilikerroksen päälle rakennetaan 400 mm paksu kasvualustarakenne sepelistä (#32/64 mm) sekä huokoisen biohiilen (#5/10 mm) ja kompostin tai biohiilen ja hidasliukoisen lannoitteen (esim. Osmocote) seoksesta. Kompostia käytettäessä seossuhde on 1:1. Hidasliukoista lannoitetta käytetään hankekohtaisen työselostuksen mukaan. Biohiilen määrä kasvualustarakenteessa on 10 tilavuus%. Rakenne tiivistetään. Biohiilen on oltava huokoista (ominaispinta-ala vähintään 200 m² / g, pyrolyysin loppulämpötila vähintään 400 °C), jotta se pidättää vettä ja ravinteita. Esim. grillihiilen huokoisuus on vähäistä, ja se pidättää heikosti vettä ja ravinteita.
4. Biohiili, lannoite/komposti ja sepeli sekoitetaan huolellisesti esimerkiksi yhdistämällä kaivurilla tai nokkakauhalla sepeli-, biohiili- ja lannoite/kompostikasat. Sekoittaminen voidaan tehdä työmaalla tai etukäteen.
5. Kasvualustarakenteen päälle levitetään 50 mm tasoituskerros (sepeliä #8/16 mm).
6. Kasvualustarakenteen yli osa rakennetaan sepelistä (#4/8 mm) ja biohiilestä. Kerroksen paksuus on työselosteen mukainen. Biohiili voidaan ladata kompostilla (seossuhde 1:1), jolloin biohiilen määrä on 10–15 tilavuus% tai hidasliukoisella lannoitteella. Hidasliukoista lannoitetta käytettäessä biohiilen määrä on 20–25 tilavuus%. Lannoitteen annostelu on hankekohtaisen työselostuksen mukainen.
7. Kullekin taimelle kaivetaan istutusalue istutuskuoppa, joka on noin 10 prosenttia isompi kuin taimen juuristo/juuristopaakku. Rivi-istutuksessa voidaan kaivaa yhtenäinen painanne, joka on leveydeltään noin 10 prosenttia isompi kuin taimen juuriston/juuripaakun leveys.
8. Tuennat ja juuristoalueen kattaminen tehdään hankekohtaisen työselostuksen mukaan.
9. Istutusta kastellaan huolellisesti niin, että juuripaakku ja sitä ympäröivä kasvualusta ovat tasaisen kosteita, mutta eivät jatkuvasti märkiä. Kesä- ja syysistutuksia kastellaan vähintään istutuskasvukausi sekä seuraava kokonainen kasvukausi. Kevätistutuksille riittää istutusvuoden kastelu.

